

Harangszó

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2010. NOVEMBER XXI. ÉVFOLYAM 22. SZÁM

„MAGYARORSZÁG SZÜLTE, ERDÉLY FELNEVELTE”

Misztótfalusi Kis Miklóstra emlékeztek

Híres szülőföldre emlékezett templomában a misztótfalusi eklézsia

Ez év elején személyes beszélgetésekben többször hangzottunk, hogy jó lenne megemlékezni Misztótfalusi Kis Miklós születésének 360. és házasságkötésének 320. évfordulójáról, ráadásul idén lelkészértekezlet szervezésével is soron következünk, a misztótfalusi gyülekezettel. Gondolatainkat szeptember 28-án ültettük gyakorlatba, a Comunitas Alapítvány támogatásával.

Az ünnepi megemlékezés istentisztelettel kezdődött, melyen Isten Igéjét a Mt 25,20–21 és 24–25 alapján **Dr. Fekete Károly**, a Debreceni Hittudományi Egyetem Gyakorlati Tanszékének vezető tanára, az Intézet egykori rektora,

a Doktorok Kollégiumának alelnöke, a Misztótfalusi Kis Miklós Alapítvány elnöke hirdette közöttünk. A professzor úr figyelmeztetett bennünket, hogy valamennyien értékes talentumokat hordozunk magunkban, ki több, ki kevesebb talentumot kapott az Istentől, de földi életünkben igyekezzünk kamatoztatni a Tőle kapott kincseket. A példázat szerint volt szolgálja mely őt, kettő és egy talentumot kapott, de van egy más kategória is, mely egyet sem kapott. Hányszor, de hányszor érezzük magunkat „balekeknek”, nem találjuk helyünk a társadalomban, gyengék, erőtlenek vagyunk, egyszóval alkalmatlanoknak érezzük magunkat a szolgálatra, de az Úr sohasem mond le

ŐSZ SÁNDOR ELŐD, ECSEDI ÁRPÁD

FOLYTATÁSA A 6. OLDALON

HETEDIK KÜRTSZÓ

A kettős jubileumra

AZ 1989-ES sorsfordító esztendő követően, ezelőtt húsz évvel a **Sulyok István Református Főiskola** alapítása Anyaszentegyházunk nemzeti elkötelezettsége és népszolgálati hagyományai jegyében történt. Ezt követően, 1998 júniusában, egy sodró erejű ökumenikus nagygyűlés keretében, kockázatos egyoldalúsággal – a Sulyok Főiskola jogutódjaként – „kiáltottuk ki” a **Partiumi Keresztény Egyetem** megalakulását. ISTEN VELÜNK volt és megáldotta fáradozásainkat. Az opportunista „helyzetkövető” politikával szemben „helyzetteremtő” politikánk ismét eredményesnek bizonyult – és ezelőtt tíz évvel létrejött Egyetemünk.

INTÉZMÉNYALAPÍTÁSI törekvésünk, a Partiumi Keresztény Egyetem története – kezdetől fogva – abból a felismerésből indult ki, hogy: az erdélyi magyar nemzetrészt számára az **anyanyelvű felsőoktatás** valóságos létkérdés. „Az óvodától az egyetemig” – így hangzott kisebbségi oktatáspolitikánk jelző-tömörűségű programja, és ennek az átfogó célkitűzésnek jelentette felsőfokú kiteljesítését az egyetem, mely a mindenkor oktatási-tudományos hivatásán túlmenően **nemzetpolitikai szempontból** is stratégiai fontosságú szerepet tölt be. Rendelgetése az, hogy Erdélyben és Partiumban élő magyar közösségünk számára biztosítsa az esélyegyenlőséget az oktatás területén, és az, hogy – a magas színvonalú tudományosság követelményeinek megfelelően – magyar kistársadalmunk számára önálló értelmiséget és szakembereket képezzen. Ezáltal ugyanakkor az egyetem **kulturális missziót** is végez, hiszen saját kultúráját bármely közösség csakis saját anyanyelvén képes átadni. Lévéni, hogy egy közösség első számú meghatározója a saját kultúrája, amennyiben ennek átörökítésére nem képes, ezáltal pusztá megmaradása kerül veszélybe.

TOVÁBB SZÉLESÍTVE a kört, azt is mondhatjuk, hogy a kulturális sokszínűséget, a kultúrák közötti párbeszédet és a kisebbségek védelmét szorgalmazó Európában az egyetemalapítással „korparancsnak” tettünk eleget. Trianoni megközelítésben viszont – annak „gyógyításaképpen” – múltból örökölt hátrányos megkülönböztetésünk leküzdése tényleg tettünk nagy előrelépést, egy egységes Kárpát-medencei felsőoktatási tér kialakításának gondolatmenetében járulva hozzá a határok fölötti nemzetegyesítés politikájához. EURÓPAI TÉRBEN ez az irányvétel a **magyar uniót** az Európai Unióval társítja: nem más nemzetek ellenében, hanem saját nemzetünk érdekében – 21. századi felemelkedésünk reményében.

TÖKÉS LÁSZLÓ

a Partiumi Keresztény Egyetem elnöke

Erdőhegy ünnepe /3. Egyházkerületi tisztújítás /4. Nagybányai iskolatörténelem /5.

„Annakóáért amit parancsolnak néktek, mindazt megtartsátok és megcselekedjétek, de az ő cselekedeteik szerint ne cselekedjétek, mert ők mondják, de nem cselekszik.” (Mt 23,3)

A nép szellemi vezetői, a farizeusok, első pillanattól elutasították Jézust, mint Isten Fiát. Azért akarták megölni, mert Jézus egészen más szellemet képviselt, mint ők. Ők az ószövetséget akarták fönttartani, Jézus új szövetséget hozott, ők a zsidó nép világhuralmát várták, Jézus le akarta bontani a népek közötti feszültséget.

Ma is meglep az a szigorúság, ahogyan Jézus a farizeusok és az írástudók ellen fordult. Miért volt Jézus szigorú a farizeusokkal? Meg akarta akadályozni azt, hogy eljövendő Egyházában ez a lelkület folytatódjon. Ha az ószövetségi kor el is tűnt, sajnos a farizeusi magatartás tovább is kísért. Farizeus ma az, aki azt hiszi, mivel az igaz tanítás birtokában van és tekintélyével védelmezi, ez már maga az üdvösség; ha a szabályokat megtartja, ez már az élet istentisztelete. Jézus vallotta, hogy kell a törvény, fegyelem és fensőbbiség, de amikor valaki Isten országát a tekintélyben és csak a neki való engedelmisséggel látja, ezt már farizeizmusnak tartotta. Jézus arra figyelmeztetett, hogy veszélyes az, amikor a külsőség győz a belsőség fölött, a látszat a valóság fölött, és ha önzés, kapzsiság és hatalomvágy ül az Isten székébe.

Miért ellensége az Úr Jézus az önteltségnek, öntetszélgségnek? Mert bálványimádás. Én vagyok a te Urad, Istened... - üzeni Istenről az első parancsolat. Az öntetsző ember nem Isten előtt borul le, hanem folyton tükörbe néz és abban önmagát imádja. Mások tekintetét nem Istenre akarja irányítani, hanem önmagára. Amikor munkáját végzi, akkor sem

A LÉLEK CSENDJE

Látszat vagy valóság?

elsősorban a feladat érdekli, hanem az, hogyan tud érvényesülni, kitűnni. Az öntetszélgső ember tolvaj is, mert ami benne jó, noha az az Isten ajándéka, ő magának tulajdonítja. Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok – hangoztatta magáról Pál apostol, többet fáradt a többi apostolnál, de tudta, nem ő, hanem Isten kegyelme cselekedett, általa. Jézus valamennyiünk tekintetét a közös mennyei Atyára irányította, ha pedig közös Atyánk, akkor testvérek vagyunk, te is, ő is, ők is. A hiú és gőgös ember azonban ezt az egyenlőséget akarja megszüntetni címekkel, rangokkal, kiténtéssel. Nem vagyok olyan, mint a többi ember, mondhatta és gondolhatta magában az evangéliumi farizeus. Sóvárog az elismerésre, irigye mások sikerének.

Az Úr Jézus földi életének utolsó óráiban hangzik el ez a figyelmeztetés, mert előre látja, hogy Egyházába is beszívároghat majd ez a fajta bálványimádás, önbálványozás, ön-

Kós Károly alkotása

tetszélgs, önteltség. Feltette papjait is, apostolait is attól, hogy nem a szolgálatra vágyakoznak majd, hanem sóvárogni fognak címekért, rangokért, pozíciókért.

Minden nagy eszménynek megvannak a maga vámszedői, a keresztyén egyháznak is van árnyéka. Az egyház történelmét végigkíséri a kufárok hada, akik nem a vallásnak, hanem a vallásból élnek, és pedig jól élnek. Nekik valóban kifizetődő a saját vallásukhoz való tartozás.

Régebb, amikor tele voltak a templomok, minden gyermek járt vallásórára; régebb a szülőkkel együtt láttam a gyermekeket templomba jönni. Régebb sokan jelentkeztek ifjak, presbiterek, asszonyok, énekari tagok különféle szolgálatokra. Hova lettek ezek a tettekész, őszintén elkötelezett emberek? Csak addig voltak vallásosak, amíg divat volt, amíg nem származott ebből kellemetlenség? Vallásosságuk nem lelkükből fakadt, hanem külső szokásból?

A reformáció ereje, élő Urunk figyelmeztet arra, hogy ne legyünk képmutatók, öntetszélgsők, öntelték. Ne engedd, hogy a kufárszellem, a farizeizmus járjon át, ne uralkodjon el rajtad a képmutatás, a hiúság. Ne másért, ne másokért, ne divatból, ne látszattól légy református, egyháztag, keresztyén. Ne érdekl, ne pozíció, ne hatalomvágy késztesse Jézus körébe. Ha Jézus körébe akarsz tartozni, ne légy Jézus ellen törő, sem Őt gyilkolni akaró, hanem légy őszinte, alázatos szolgája.

BALÁZSNÉ KISS CSILLA

HÉTKÖZNAPOK - ÜNNEPNAPOK

November

November a „Szent András hava”... Sz. Andrásról, a Krisztus tanítványáról (Mk 1,16;3,18), kinek napja ebben a hónapban szokott esni. A rómaiak mondották Novembernek mivel kilencedik volt (novem=9) Márciushoz viszonyítva. Anyanyelvünkben ez a „Nyilas hava”.

Szent András napjáról Bod Péter így ír: „Tartatik ez Sz. András apostol emlékeztetére, aki prédikált a szkítáknak, rácoknak Tesszalonikában, Macedoniában; Akhájában pedig Petrás nevű városban keresztre feszítették a keresztyén vallásért november utolsó napján; ezért akkor vagyon az ő ünnepe is”.

Amint már utaltunk rá: november 1-jén tartják a „Minden szentek napját”, mely a jelenkori nyelvben a „halottak napja”. Érdemi egy régi pogány ünnep, amelyet „Bonifatius római püspök... minden szentek tisztességére fordított... Régen május 9-én volt, de IV. Gergely rendelte november első napjára”.

A református egyház számára nem hivatalos ünnep ez a nap, de már csak azért sem hagyható figyelmen kívül, mivel együtt élünk római katolikus és más felekezettű testvérekkel, nem beszélve arról, hogy akar-

va, nem akarva kivételes dátumnak tekintik csaknem mindenütt maguk a református gyülekezetek is. Ezért hangsúlyozni kell: igen jó alkalom arra, hogy az elköltözött szentek (hiszen minden hívő szent az Úr Krisztus érdeme által) halálával és halál utáni életével, illetve a kárhoztall kapcsolatosan a tiszta szentírási tanítás prédikáltassék. Tehát a „minden szentek” nemcsak a kiemelkedő kegyes atyákra vonatkozik, hanem valamennyi keresztyénre, akár Korinthusban (1Kor 1,2), akár a saját gyülekezetünkben. Az elköltözött szentekre (szülőkre és gyermekekre, testvérekre és rokonokra vagy bárki másra) emlékeznek az életben lévők, s közben a saját végükre is tekintenek az élet-halál Urának orcája előtt. Fölöttébb helyes ez a kegyeletes keresztyéni magatartás. Ha nem létezne a „minden szentek napja”, akkor (az ünnepekről lévén szó) föl kellene fedezni, márcsak a „halottak napjához” tapadó sok-sok hamis képzet orvoslása végett is. Ilyenkor nyílik sajátos alkalom a bizonyágtételre az örökélet hervadhatatlan örökségéről (1Pt 1,4), és lehetőség arra, hogy az úgynevezett „halotti torok” ha-

szontalanságát megértsük és megértessük. Erről Bod Péter más összefüggésben ezeket írja: „Idővel kezdettenek a keresztyének tort vagy vendégséget csinálni olyan helyeken, amelyekben nemcsak jól laktanak, hanem meg is részegedtek... amely rossz szokás ellen igen neheztelnek a régi tanítók”.

A mondottak után világos, hogy a „halottak napja” nem valami varázslatos (mágikus) „gyertyagyújtási” öncél, sem a pokoltól való szabadulásért történő (esetleg pénzzel is egybekapcsolt) imádkozásnak és hasonló dolgoknak az ideje, hanem kivételesen drága alkalom a halálra vonatkozó és az ezzel kapcsolatos evangélium tolmácsolására. Olyannak kell lennie az ígehirdetésnek, hogy meghallgatása nyomán ne az évszázados pogány hagyományok határozzák meg a gyülekezeteket, hanem ellenkezőleg: az evangélium hatalma szüntesse meg vagy formálja át a halottak napjához fűződő téves hagyományokat. Nem annyira a külsőségek ellen kell tusakodni, mint inkább a pogány tartalom és az együttjáró szokások eltávolításáért. Olyan erőpróba ez, amelyet valamennyi evangéliumi egyháznak vállalnia kell, és véghezviteléért szüntelenül imádkozni. A szokások tekintetében is győznie kell az életnek a halál felett.

TÓKÉS ISTVÁN

Karcagi vendégek Erdőhegy ünnepén

Az Erdőhegy-Kisjenői Református Egyházközség meghívására érkezett a Fehér-Körös partján fekvő városba a Nagykunság egykori központja, Karcag város református általános iskolájának népi együttese, pedagógusok és szülők kíséretében. A látogatásra az teremtettk alkalmat, hogy az idén először szervezték meg Erdőhegy ünnepét.

Földváryné Simon Ilona igazgató asszony szíves tájékoztatója alapján kirajzolódik előttünk nemcsak a református tanintézmény arculata, hanem egy sokat megélt népcsoport több évszázados küzdelme is a fennmaradásért, hagyományai megőrzéséért. A „konok kunok” dacos keménysége, önérzetes határozottsága tükröződik az igazgató asszony minden vonásában, gesztusában.

A privilégiumokkal rendelkező hajdani kunok Kötöny kán vezetésével a tatárjárás idején, a 13. században telepedtek le a Kis- és Nagykunság területén. A szabad jogállású, sokáig nomád nép hosszú ideig a magyar királyok könnyűlovas haderejének alapját képezte. Megkeresztelkedésüket és magyar társadalmi beilleszkedésüket követően, a 15. század végére elfelejtették kun nyelvüket és magyarrá váltak. A török hódoltság idején, 1552-1686 között számos kun település elpusztult ugyan, de az időközben reformátussá vált lakosság túlélt a török uralmat, sőt átmentette nyelvének jónéhány kifejezését, szavát a magyar szókincsbe: buzogány, csődör, komondor, kobak, balta, csákány stb. A kun nyelv magyarországi emléke a református Kun Miatyánk, amelynek szövege ugyan mára már a folklór részévé vált, de minden

igaz kun számára felbecsülhetetlen értékű lelki és szellemi kincs. Népköltészetükben, zenéjükben, hitvilágukban számtalan keleti vonás mutatható ki.

A Nagykunság központja Karcag városa, amely a 17. századra vált a tájegység legjelentősebb helységévé. Lakosainak száma napjainkban 24.000 fő, melynek 80 százaléka református, 40 százaléka templombjáró, de a többi is egyházfenntartó, bár templomlátogatásuk alkalmasszerű. A kommunista ideológia szellemi romboló hatása főleg a fiatal házasok valláshoz-egyházhoz való viszonyulásában érezteti hatását. Ennek ellenére idén is 69 konfirmáló adott számot református hitbéli kötődéséről.

A mai református iskolai oktatás folytatja a világháború előtti hagyományokat. A régi patinás, 1813-19 közötti klasszicista stílusban emelt épületben Nagy Kálmán eszperes kezdeményezésére, 1996. szeptember 1-jén indult újra, vegyes osztályokkal a református általános iskolai oktatás, alulról építkezve, öt alsó fozozatos osztállyal, 113 gyermekkel, majd fokozatosan bővült gimnáziumi tagozattal is.

A Karcagi Nagykun Református Általános iskola jelenleg 414 tanulóval, 18 tanteremben minőségi oktatás folyik. A tanulók 90 százaléka helyi református családok gyermeke, de a környékről többen is ingáznak. A 32 fős válogatott tantesztület helyi kötődésű, „kun tudattal” bíró református vallású pedagógus, 3 fő kivételével. Úgynevezett „gyüttmenteket” nehezen fogadnak be.

A gyermekek lelkigondozását és a vallásoktatást nt. Koncz Tibor lelkipásztor és felesége, Konczné Lehoczky Krisztina

Erdőhegy nevét hiába keresi a tisztelt olvasó, közel nyolcvan esztendeje, hogy letörölték a térképről, miután erőszakosan egyesítették Kisjenővel, de az itt élők lelkéből azóta sem sikerült kitörölni az erdőhegyiség-tudatot. Az tovább él, mint kedves vendégeink „nagykun tudata”, évszázadok óta.

nagytisztelutú asszony végzik, nagy hozzáértéssel és odaadással.

Az oktatói-, nevelői munka kiegészítéseként számos szakkör valamint kulturális jellegű tevékenység zajlik. A vallási- egyházi vonatkozású tevékenységeket, ünnepi rendezvényeket az eredetileg barokk stílusban 1743-45 között épült, majd többször is bővített, 1860-ban romantikus stílusban átalakított műemléktemplomban tartják, a közművelődési és szórakoztató jellegűeket pedig a városi Déryné Művelődési Központban.

Illik külön kiemelni a tanrendbe iktatott néptáncoktatást, melyet saját oktatók irányítanak. Erdőhegyi fellépésük alkalmával betekintést nyerhettünk sokszínű, változatos műsorukba: Benéné Kecskeméti Anna óvodásai, az „Apró lábak”, az alsó tagozatos „Csillagrózsa” Tóth Judit vezetésével, végül Oroszné Millinkhoffer Rita irányításával a „Turulmadár” lépett fel. A „Sugalló” együttes kíséretével nagy sikert arattak stilizált gyermekjátékaik és karcagi népszokásaik, dél-alföldi, rábaközi és szatmári néptáncok, valamint a dunántúli ugrós és a legények verbunkosa.

Külön szint jelentett gyönyörű népi ruhájuk, kedves gyermeki mosolyuk és elevenségük. Mintha a múlt századfordulón elhíresült karcagi bútorfestő asszony, Cibere Julcsa „bútorvirágzásai”, élénk tarka csokrai és füzerei személyesültek volna meg a szemünk előtt.

CSANÁDI JÁNOS

A nagyváradi-szölősi gyülekezet asszonyai minden hétfőn 15-20-an találkoznak, hogy megbeszéljék az egyházközségükben felmerülő problémákat, feladatokat. Olyanokat, mint például: nagytakarítás a templomban, bibliateremben, úrasztali terítők mosása, vasalása, vendégek fogadása, ellátása, beteglátogatás.

Gyakran kérnek meg híveink, hogy imádkozzunk egy-egy családért. Nagy örömmel teszünk ennek eleget, mert már sokszor tapasztaltuk, milyen nagy hatalma van a csoportos imának.

Asszonyaink nagy szorgalommal készítik a száraz tésztát, többféle változatban is, melynek bevételeit egyházközségünk céljaira fordítjuk. Így tudunk adakozni: irodai bútorra, a templompadokat bevontuk szivacsos anyaggal, a gyermekeknek karácsonyi ajándéksomagot készítettünk. Idős egyháztagjainknak is ajándéksomaggal kedveskedünk az ünnepén. Otthonaikba is személyesen elvisszük, aminek külön varázsa van.

Istennek adunk hálát nőszövetségünk minden tagjáért, hogy az Ő kegyelme áradjon naponként a szorgalmas asszonyokra.

SZÉLL KATALIN nőszövetségi elnök

BEMUTATKOZIK A NAGYVÁRAD-SZŐLŐSI NŐSZÖVETSÉG Szorgok kezű asszonyok

Hétfő délutánonként tartja alkalmait a szölősi nőszövetség

Tisztújítás a Királyhágómelléken

Hatvan szavazattal, huszonegy ellenében **Csúry Istvánt** választották újra a Királyhágómelléki Egyházkerület élére.

Az idei cikluszáró esztendő a Királyhágómelléken. Ebből adódóan, október 22-én, a nagyváradi Egyházkerületi Székház dísztermében tartott választói közgyűlésen a partiumi reformátusok lelkesi és világi tisztségviselőit választották meg, hat éves mandátumra. A főgondnoki tisztségre a 84

Varga Attila főgondnok

tagú közgyűlés szavazatának többségét **Varga Attila**, parlamenti képviselő nyerte el. A lelkesi főjegyző (püspökhelyettes) **Forró László** lelkipásztor-előadótanácsos, a világi főjegyző pedig **Tolnay István**, tanügyi előadótanácsos lett.

A további tisztségviselők a következők lettek: lelkesi aljegyző: **Fazakas Sándor**, presbiteri aljegyző: **Tatár Miklós**, missziói előadó: **Dénes István**, katekétikai előadó: **Szilágyi Zoltán**, ifjúsági előadó: **Kánya**

Zsolt Attila, zenei előadó: **Orosz Otília**, jogtanácsos: **Fenesi Tibor**, levéltáros: **Gellén Sándor**. A választói közgyűlés, a fentiek mellett megválasztotta a Fegyelmi Bizottság, valamint a Romániai Református Egyház Zsinatának királyhágómelléki lelkesi és presbiteri tagjait, illetve póttagjait.

Az egyházkerület alakuló közgyűlése, a választási ütemterv szerint, december 4-én lesz megtartva.

Egyébként az egyházkerületi tisztújítási folyamat, a presbiteri választással már tavaly

Csúry István püspök

ősszel megkezdődött. Augusztus végén az egyházmegei választásokra került sor. Ennek eredményeként a kilencből hat egyházmegejében új esperes kezdte meg a szolgálatát.

„Legnagyobb feladatunk a Ige minden szívhez, lélekhez való eljutása, ebben szeretném segíteni a lelkipásztorokat a gyülekezeteket is” - nyilatkozta újraválasztását követően Csúry István. „Meggyőződésem, hogy a válságban csupán egyetlen megoldás van, a váltáság. Krisztus megváltó szeretete az a váltáság, amit Krisztus a kereszten hozott értünk. Amikor mi keressük ezt a kiutat, akkor sok mindenbe belefogunk, rengeteg pótcselekvés történik, de meggyőződésem az, hogy Isten eddig még sohasem csalt meg bennünket, és Krisztus sem vezetett soha félre minket. Töltsük meg a templomokat, énekeljük a zsoltárokat, teljes szívvel és lélekkel hallgassuk az Isten mindig bátorságot és vigasztalást nyújtó Igéjét, mert abban mindenkor ott van a vigasztalás, és ott van az erőforrás is” - mondta az egyházkerület újraválasztott püspöke.

FÁBIÁN TIBOR

ISTENTŐL JÖN A MI SEGÍTSÉGÜNK

Templomszentelés Érszakácsiban

Október 17-én, vasárnap délután hálaadó istentiszteletet tartottak az Érszakácsi Egyházközségben, a 250 éves templom felújításának alkalmából. Isten Igéjét Csúry István püspök hirdette, a Zsolt 121,1.8 alapján.

Az igehirdető arra buzdította a híveket, hogy bármilyen szükségben, inségben, nyomorúságban vagy betegségben egyedül Istenhez forduljanak segítségért, mert Ő az, aki a kilátástalannak tűnő élethelyzetekben bármilyen válságból ki tud menteni. „Isten, a mai napon, át akar ölelni benneteket, kedves érszakácsi református hívek, ebben a példásan felújított templomban. A felolvasott Ige lehetőséget ad az Isten felé fordulásra azoknak is, akik eddig ezt még nem tették meg” - fogalmazott a püspök hozzátéve, hogy bár az ünnepségnek hamarosan vége lesz, és jönnek a hétköznapiak, de akkor sem szabad elfeledni azt, amit a 121. zsoltár 8. verse által Isten üzen: „Megőrzi az Úr a te ki- és bemeneteledet, mostantól fogva mindörökké”.

A prédikáció után **Gál Sándor**, az Érszakácsi Egyházközség lelkipásztora, miután köszöntötte a hálaadó istentiszteleten megjelenteket, szívében Isten iránti hálával részletesen ismertette a templom történetét. Köszönetet mondott mindazoknak, akik a gazdasági válság és az egyre nehezebb megélhetés ellenére pénzadományaikkal támogatották a felújítási munkálatokat. Külön

kiemelte Sipos Gheorghe vállalkozót és munkatársait, akik a templombelső rendbetételét végezték, ugyanakkor Nagy Csaba Sándornak is köszönetet mondott, aki villamosította a templom harangjait. A lelkipásztor nem feledkezett meg arról sem, hogy megemlítsé mindazoknak a segítségét, akik akár anyagiakkal, akár két kezük mun-

Gál Sándor lelkipásztor (balról a második) részletesen ismertette a 250 éves templom történetét

kájával bármilyen formában is hozzájárultak a templom megújításához.

Ezt követően **Nagy Sándor**, a Nagykárolyi Egyházmegye esperese templomszentelési beszédében dicséretesnek nevezte az érszakácsiak összefogását és áldozatvállalását, majd az ünnepségre meghívott vendégek egy-egy bibliai igével köszöntötték a híveket.

Az ünnepség további részeként Csúry István püspök és **Darányiné Csonka Valé-**

ria lábatlani (Magyarország) lelkipásztor a szöszék mellett elhelyezett emléktáblát lepleztek le, amelyen a következő bibliai Ige szerepel: „Uram, Te voltál nekünk hajlékunk, nemzedékről-nemzedékre – Zsoltárok Könyve 90. rész, 1. vers – A templom fennállásának 250. évfordulóján – 2010. október 17”.

Ezt követően a gyülekezet gyermek- és ifjúsági csoportja mutatott be ünnepi műsort, majd a püspök megáldotta a megújult templomot. A templomszentelési ünnepség a Himnusz eléneklésével ért véget. Az ünnepi alkalom az egyházközség imatermében szeretetvendégséggel zárult.

IFJ. KOSZTA ENDRE

HIVATALBA LÉPTEK A NAGYKÁROLYI EGYHÁZMEGYE VEZETŐI.

Az egyházmegye új előjárói október 13-án, a Nagykároly-Belvárosi templomban tették le hivatali esküjüket. Ezt megelőzően Ft. **Csúry István** püspök a Zsolt 111. alapján hirdetett ígét. „Az új egyházmegyei vezetőségnek hat éven át az lesz a dolga, hogy a mai pesszimista szemléletű világban életre keltse a reményt mindazokban az emberekben, akik elkeseredettségükben és kilátástalanná vált élethelyzetük miatt már szinte mindenről lemondtak” - hangsúlyozta az igehirdető.

Az egyházmegyei tisztségviselők eskütelét követően hálaadó imát mondott ifj. **Tolnay István**, az egyházmegye új lelkesi főjegyzője, a Szatmárnémeti Református Gimnázium diákjai pedig zenés-verses előadással szolgáltak. **Nagy Sándor** esperes megköszönte mindazoknak a munkáját, akik az egyházmegye korábbi vezetőiként az elmúlt évek során sokat tettek a régió református közösségének felemelkedéséért.

K. E.

A nagybányai Híd utcai református iskola

150 éves a nagybányai Híd utcai Református Iskola. A helyi református egyházi nevelés története 1547-tel kezdődött, amikor Kopácsi István reformátor Asszonypatakára érkezett és a város lakóit a lutheri tanok követőivé tette. Sárospataki és erdői iskolaalapítása után hozza létre nálunk a Schola Rivulinat. Így a 14. század első felétől létező katolikus vallásos nevelést felváltja a református Schola Rivulina ismert oktatói-nevelői tevékenysége. Ez vonzáskörét távoli tájakra is kiterjesztette, mivel egy időben képezett tanítókat, lelképásztorokat, főiskola rangja is volt. A szegény sorsú, kiváló képességű diákokat Nagybánya Városi Tanácsa, saját költségén külföldi egyetemeken járatta.

Az 1547-1755 között fennálló iskola tanárai sorában volt található Szilvásújfalusi Újfalvi Imre, a debreceni Halottas ének szerzője, Nánási István, a Szű Titka prédikációs gyűjtemény szerzője, Horti István későbbi püspök, Buzinszky Mihály tankönyvíró. Diákjai hírnévre tettek szert, mint Bánfihunyadi János londoni egyetemi tanár, Szepesi Csombor Márton, az első magyar útleírás szerzője, Balsarédi Vitus János sebész, számos magyar nyelvű szakkönyv szerzője, Misztótfalusi Kis Miklós világhírű betűmetsző és nyomdász.

E hírneves iskolában folyó oktatói-nevelői munka a vidékünkön is folyó felekezeti-politikai küzdelmeknek lett áldozata. 1755 jelentette megszűnésének évét.

A református egyházköztség presbitériuma nem nyugszik bele az iskola felszámolásába és a református felekezeti oktatás visszaállítását szorgalmazza. Több mint egy századnak kellett eltelnie, hogy 1859-ben a presbitérium és a hívek kezdeményezésére egy új, egyemeletes iskola építését kezdjék el. 7000 forintos költséggel indult az építkezés, melynek fedezésére özv. Bogdán Györgyné Kelemen Sára 4200 forint adományt biz-

Bornemisza Tibor: Nagybányai táj

tosított, Szilágyi István pedig a szomszédos telkét ajándékozta oda, hogy az építkezés zavartalan legyen. Az alapkövetélt 1859. szeptember 5-én volt, 1860 szeptemberében pedig már az új épületben megkezdődött a fiúoktatás. Az épület a református egyház tulajdona.

Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc leverése után jelentős változások következtek be az oktatásban is. Az „Enwrt”, majd az 1868-as Eötvös-féle tanügyi törvény meghozatalával városunkban is áttértek a VI osztályos kötelező közoktatásra. A ki egyezés után az állam szerepe még inkább megerősödött. A nagybányai reformátusok egy ideig szembeszegültek ezzel a folyamattal, mígnem 1870. szeptember 18-án a presbitérium határozatban is megerősítette, hogy az egyház nem mond le felekezeti iskolájáról. A megszűnés veszélye ennek ellenére fennállt, a küzdelem a megmaradásért 1901-ig tartott, amikor megszűnt a nevelői tevékenység az épületben, és ettől kezdve másfajta tevékenységnek adott helyet az épület.

Az 1919-es fordulat után az új hatalom a magyar nyelvű állami oktatást vagy beszüntette, vagy igényezett úgy háttérbe szorítani, hogy újja a felszámolás felé vezessen. Az egyházi iskolák egy része erre a sorsra jutott.

A nagybányai református hívek arra a következtetésre jutottak, hogy szükséges visszaállítani a városi református elemi oktatást. 1920. június 30-án döntött a presbitérium az oktatás újraindításáról. Így az 1920-21-es tanévet szeptember 1-től négy tanítóval és négy vegyes osztállyal (I-II-III; IV-V-VI - összevont osztályokkal is), 210 fiú és leány tanulóval megkezdik.

Az iskola működése éveken át nyilvánossági jog nélkül folyt, ezért év végén állami vizsgabizottság előtt kellett a tanulóknak számot adniuk ismereteikről. Szükséges volt tehát a nyilvánossági jog megszerzése, ám ez csak 1930-ban sikerült. Mindezen idő alatt az intézmény tanterem hiányában szenvedett, mivel a tanulók száma a korlátozások ellenére egyre nőtt. A bővítés szándékának visszautasítása 1939-ben szűnt meg, ekkor engedélyezték az iskola bővítését. A következő évek békés tevékenysége után következett a háború befejezése, az ezt követő változások, mígnem a Közoktatási Minisztérium 318/1948-as számú rendelete minden felekezeti iskolát államosított, így a nagybányait is. Az épületben tovább folyt a tanítás – 1. Sz. Nagybányai Magyar Elemi Iskola, majd 4. Sz. Általános Iskola néven.

1959 őszén megszűnt az önálló magyar nyelvű oktatás, román és magyar nyelvű oktatással folytatódott a magyar anyanyelv megszűnésig, 1966-ig. Az intézményben kiegészítő oktatás folyt tovább, mindaddig, míg az 1989-es utáni nagy változások nyomán a református egyház ismét visszakaphatta az épületét, melyet nagy áldozattal, sok munkáskéz ingyenes hozzájárulásával, hosszú időn át vallhatott magáénak.

Sorsa most már újra rajtunk múlik. A hívők eldönthetik, milyen feladatot szánnak az épületnek. Az állványok mindenképpen a megújulást jelzik.

VANK SÁNDOR

„AZ IGAZNAK EMLÉKEZETE ÁLDOTT”

Főhajtás Toró Tibor emléke előtt

A történelmi Erdély újkori, Apor Péter-i metamorfózisában a rendkívüli veszteségek miatt érzett fájdalom lesújtó érzésével vettük hírül **Toró Tibor** akadémikus, az erdélyi csillagok világából a mindenség univerzumába emelkedett székely atomfizikus halálát.

Nagy elődje és ismerve szeretett mintaképe, az Erdély egén üstökösként előtte járó **Bolyai János** nyomdokába lépve, immáron Ő is elköltözött az áldott emlékezetű igazak világló Pantheonjába.

Az örökkévalóság fényévekben mérhető – mérhetetlen – magasságából és a

csillagvilágok birodalmának Madách-i hidegéből és sodró súlytalanságából – földi fogódzókat keresve – azonban hadd kapaszkodjunk vissza ide, **Transzilvániába**, a területileg elvitatott, de létében mégiscsak megkérdőjelezhetetlen Magyar és Székely Autonomiába. Azokhoz a gyökerekhez, melyekből kinövekedvén, **Toró Tibor** is – a Goethe-i metafóra értelmében – szárnyra kapott egykor, hogy annak utána szellemi és tudományos pályája egyetemes magasságába íveljen.

Földi, földrajzi pályafutásának koordinátái: Énlaka, Magyarhermány, Kányád,

Etéd, Székelyudvarhely, Nagyvárad és Temesvár – amiképpen Ő maga kijelölte. Életének útját és útjainak porát taposva haladtunk Vele együtt „földi vándorlásának” eddigi pályáján. Most pedig, húsz évvel a temesvári újrakezdés után, az Ígéret Földjének határán, az eltávozó atyákkal együtt Őt is méltóképpen elsiratván, örökébe és nyomdokába lépve, „az ő bölcsességének lelkével beteljesedve” (5Móz 34,9), Isten rendelésének engedelmeskedve, hadd haladjunk ugyanezen az úton tovább – azon a földön, amelyen Isten adta élnünk, és amelyből Ő maga is vétetett.

„Az igaznak emlékezete legyen áldott!” (Zsolt 10,7)

Nagyvárad, 2010. október 18.

TÖKÉS LASZLÓ

Húszéves a Magyar Presbiteri Szövetség

Hálaadó jubileumi istentiszteletet, majd nyilvános elnökségi ülést tartottak október 10-én vasárnap a Budapest-Kálvin téri református templomban a Magyar Református Presbiteri Szövetség (MRPSZ) húsz évvel ezelőtti megalakulását ünnepeelve.

Az elmúlt húsz esztendő próbatételei és áldásai, Isten megtartó kegyelme áthatották az MRPSZ életét: volt és van miért hálát adni, örvendeni. „Az Úrnak irgalmát örökké éneklek” – csendült fel a 89. zsoltár a népes, ünneplő gyülekezet ajkán. A hálaadó istentiszteleten Szabó István dunamelléki püspök a Jel 11,1–2 alapján hirdette Isten Igéjét, a presbiteri hivatás lényegére irányítva a figyelmet. A presbiterekre sokszor úgy tekintünk, mint mérőemberekre, hiszen ők tartják számon a gyülekezetet, ők emlékeztetik a lelkipásztorokat és a gyülekezeti munkásokat, ők viselnek gondot az anyaszentegyházra, megszámolják a perselypénzt, jegyzik az úrvacsorázók számát, elkészítik a választói névjegyzéket, számon tartják és felügyelik az egyházi ingatlanokat.

A püspök figyelmeztetett, hogy hálát kell adni azokért a presbiterekért, akik kérés nélkül is (de nem meghatalmazás nélkül), akik buzdítás nélkül is (de nem elhívás nélkül) végzik ezeket a szükséges és fontos munkákat. Övött attól, hogy csupán egyfajta „technikai menedzserként” tekintsen bárki is a presbiterekre, hiszen Istentől nem-

csak ezek miatt a munkák miatt kapnak mértéket – a presbiteri szolgálatra elhívottak jöllehet mérőemberek, ugyanakkor mértekberek is! Életükkel, magatartásukkal hiteles biznyságtévői lehetnek Isten átfórmáló, megmentő szeretetének: „Jézus Krisztus kegyelme által új életre született, kegyelmben járó, egyházuk sorsát hordozó, Isten dicsőségéről biznyságot tevő, Isten szeretetével világot átfórmáló emberek legyenek – ez mindent meghaladó módon nyilvánvaló az újszövetségi szakaszokban” – mondta a püspök.

Szabó Dániel, az MRPSZ elnöke köszöntötte a meghívottakat, köztük a határon túli egyháztestek presbiterének képviselőit is (A Királyhágómelléket László Kálmán egyházkerületi PSZ-elnök képviselte. Megj.: a

Presbiteri jubileum. Tóth Marianna felvétele

szerk.), majd megemlékeztek azokról, akik részt vettek a Presbiteri Szövetség létrehozásában. Imádságos szívvel gondoltak azokra is, akik már nincsenek közöttünk, akik meghatározóak voltak a szövetség alapító szolgálatában. Pásztor Jánosné, a Református Nőszövetség elnöke, Marosi Nagy Lajos, a Baptista Presbiteri Tanács elnöke, és Erdélyi Géza nyugalmazott felvidéki püspök is köszöntötte az egybegyűlteket.

Az istentiszteletet követően nyilvános elnökségi ülés keretében számvetés, visszatekintés és előretekintés jegyében történtek felszólalások, ajánlások. „Erősítsük meg egymás kezeit az Úrban, ne legyünk csak résztvevői, vagy csak haszonélvezői, vagy csak fogyasztói azoknak az áldásoknak, amelyeket az Úr naponta, vagy minden egyes alkalommal számunkra elkészít és átad. Legyünk szolgálattevő, jóhírvívő postásai az Úrnak” – mondta Szabó Dániel.

Judák Endre presbiterképzési titkár beszámolt a presbiterképzési szolgálatról, céljáról és fejlődéséről, majd a kommunikáció és a tájékoztatás fontosságáról, a küzdelmekről és az elért sikerekről a *Presbiter* főszerkesztője, Békéfy Lajos adott tájékoztatást. Az elmúlt húsz év legfontosabb konferenciáiról és a szövetség jövőképerő Szilágyi Sándor főtítkár számolt be.

KUN ANDRÁS NÁNDOR

(Református.hu)

MAGYARORSZÁG SZÜLTE...

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

övéiről, újabb és újabb lehetőségeket kínál fel számunkra, bár méltatlanok vagyunk ezekre a lehetőségekre.

Az igehirdetést követően a helyi lelkipásztor köszöntötte az egybegyűlteket és ismertette a további programot. A záróéneket követően koszorúzásra került sor a templomkertben, a Míszótfalusi Kis Miklós Alapítvány részéről Szabadi Árpád balmazújvárosi esperes – lelkipásztor és Angster Mária hidrológus mérnök, kuratóriumi tag, valamint a Míszótfalusi Református Egyházközség részéről Romok Márta egyháztag, volt presbiter és Pozán Edit gondnok koszorúztak. A rendezvény színvonalának emeléséhez a Nagybányai Református Egyházmegye lelkipásztori karán kívül, Ronald Steur nukleáris energetikai szakember, holland diplomata, nyomdászát kedvelő is hozzájárult.

Szünet után
Ösz Sándor Előd
(képiünkön) kolozs-

vári lelkipásztor, egyházkerületi levéltáros előadását hallhattuk Míszótfalusi Kis Miklósról. A személyes, érzelmi telítettségű gondolatokat követően, a 16–17. századi magyar református művelődés kiemelkedő személyiségei egymásba fogózva idézték eszünkbe a múltat. Míszótfalusi Kis Miklós 1650-ben született nagy valószínűséggel földműves szülők gyermekeként. Horti István nagybányai lelkipásztor, a híres Schola Rivulina rektora pár esztendeig míszótfalui lelkipásztor lett, és az ő felfedezettje Míszótfalusi Kis Miklós. Mikor Horti Istvánt visszahívták a nagybányai Schola Rivulina elére, magával vitte Kis Miklóst is. Kis Miklós nagyon ügyesnek bizonyult, ezért Nagybányáról a Nagyenyedi Bethlen Gábor Kollégiumba került, majd a fogarasi iskolának lett a rektora.

1680-ban Hollandiába ment, hisz a nyomdászat minden titkát meg szerette volna ismerni. Miután az Elzevirek műhelyében elsajátította a betűmetszést, különböző országokból különböző nyelvek betűinek mesterpéldányait rendelték meg tőle. Eleinte egy tallérért három betűt készített, majd egy betűért egy tallért kapott, háromszorosára nőtt betűinek értéke. Azt vallotta, hogy nem cserélne az erdélyi nemesekkel, de nem is csoda, hisz néha talicskával tolták szállására a pénzt. A Biblia kiadása még en-

nél is fontosabb volt számára, így jelentette meg, nem kis áldozatok árán, 1685-ben az ún. *Aranyos Bibliát*.

1689-ben haza indult, de sajnos pártfogói, Horti István és Apafy Mihály rendre meghaltak. Az erdélyi egyházi értelmiség soha nem fogadta be, „vasmívesnek” nevezték, és elvitatták azt a jogát, hogy kijavíthatassa az általa nyomtatott kéziratokat. Zsinat elé állították, 1698-ban kiközösítették az egyházból. Ezek után megírta *Apologia*-ját latinul, egy évvel később *Mentség* címen magyarul is megjelent védőbeszéde. 1690-ben feleségül vette Székely Máriát, akitől négy gyermeke született, de három rövid időn belül meghalt. Felkarolta az erdélyi nyomdászatot. Élete utolsó három esztendejében ágyban fekvő beteg volt, de a nyomdákat haláláig irányította. 1702. március 2-án meghalt. Végzőként álljon itt sírfelirata:

„Tótfalusi Miklós nyugoszik ez helye:
Magyarország szülte, Erdély felnevelte,
Hollandia nagy dolgokra készítette,
De amint intézte, nem adta szerencse.
Mondjad, úton járó: Nyugodjék meg teste!
Búsult lelkének lett Isten békessége,
Idegenségünket az Isten ne nézze,
Támasszon hazánknak inkább mást helyette.”

(Pápai Páriz Ferenc)

TOLLVONÁS

Merjük imádni az Urat!

(Egy lelkipásztor gondolatai a Bihari Egyházmegye idejéről alkotója alapján).

A zene jótékony hatásait már sokan sokféleképpen bizonyították a művészettől a pedagógiai alkalmazásokon keresztül az orvostudományig. Én a teológia oldaláról szeretném felhívni a református lelkész kar, a teológus ifjúság, a gyülekezeti körök buzgón éneklő tagjai és valamennyi keresztyén testvérem figyelmét egy nagyon fontos részletre, amit – hogy, hogy nem – elhallgatunk.

Ha szó esik róla, csak és kizárólag úgy beszélünk az egyházi éneklésről és zenéről, mint ami felüdíti a megfáradt lelkeket, s a napi munka vagy az egész heti fáradtságunk után olyan jól esik kiénekelni magunkat. Amikor meghatározzuk, csakis az evangelizáció szerepében ismerjük el a jogosultságát: az éneken keresztül – ismételjük – az ember közelebb kerül Istenhez. Ez a tendencia megfigyelhető az ún. ifjúsági istentisztelet útkeresésében, ahol sokan állítják, hogy a modern hangzású ének és zene jobban megéri és vonzza a fiatalabb korosztályt, akik mára teljességgel elidegenedtek a genfi zsolttárok dallamvilágától.

És valóban! Az ének és zene magában hordozza a felüdülés lehetőségét, igaz az, hogy közelebb vihet Istenhez, sőt akár evangelizálni is lehet vele. Csakhogy amit felsoroltam NEM az ének és zene FŐ feladata és rendeltetése, hanem járulékos eredménye. Abban, ahogy a református egyház viszonyul hozzá, és ahogy prédikáljuk, van igazság, de csak RÉSZIGAZSÁG. Micsoda tehát az ének és a zene igazi szerepe? Megtaláljuk a választ a Bibliában. Ezekre a hasábokon nincs lehetőségünk felsorolni és megvizsgálni valamennyi vonatkozó igehelyet, ezért veszek csak pár szemelvényt:

OLVASÓLÁMPA

Lélekerősítő írások betegágyon fekvőknek

A betegágy különös hely – betegnek, segítőnek, látogatóknak egyaránt. A testet, lelket, hitet próbáló fájdalmak és a szenvedés útján kérdések merülhetnek fel. Elbizonytalanodás, sokszor a tehetetlen harag járja át azokat, akik ebbe a helyzetbe kerülnek. Ki segít? Meddig kell várni? Hogyan lehet végigjárni az utat? Mikor ér véget a fájdalom, és mi ad erőt közben?

Ez a kis füzet a naponkénti beteglátogatások tapasztalataiból született. Református kórházlelkészek írták és gyűjtötték

- „Énekeljétek az Ő nevének dicséretét, dicsőítsétek az Ő dicséretét!” (Zsolt 66,2)

- „Énekelj az Úrnak, te egész föld!” (Zsolt 96,1)

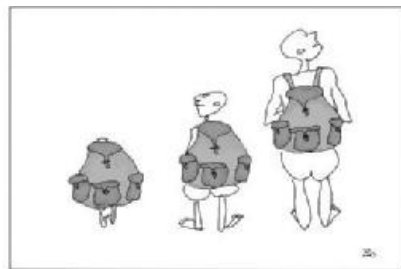
- „Énekeljétek az Úrnak új éneket, mert csodagondokat cselekedett!” (Zsolt 98,1)

- „A gyülekezet sátrora előtt szolgáltát énekléssel és állottak szolgálatban, kiki az ő rendje szerint.” (1Krn 6,32)

A Szentírás világosan tanítja, hogy az ének az egész emberiség Istentől kapott joga és kötelessége. Énekelni azért kell, mert Isten megparancsolja az embernek, és azért lehetséges, mert kegyesen meghallgatja. Az éneklés és a zene Isten imádásának eszköze. Nem az ember érzelmei és hangulata dönti el, hogy akar-e vagy kell-e énekelni, hanem Isten megköveteli magának, mint a Neki kijáró hódolat és szolgálat semmi egyéb nem pótolható módját. Hogy közben én is jól érzem magam és örömmel énekelek? Az egy teljesen más kérdés, és ebben is a mi Urunk jósága tapasztalható meg. Ha ezt nem mondjuk, és nem tesszük hozzá a mi részizgazságunkhoz, akkor azt sem tudjuk többé megakadályozni, hogy a prédikáció a stand-up-comedy előadói műfajává zülljön le, ami orvul maga alá kényszerítené nemcsak az éneklést, hanem a gyülekezetet magát is. A szertartás nem az őszövétségi idők vagy a sötét középkor mellékterméke, hanem a helyes istentisztelet medre: ahol az ének nem amolyan betét, ahol a kórus nem magát mutogatja, ahol a pap nem konferálja be, hogy „és most hallgassuk meg, testvéreim a kórust”, hanem ahol az Istennel való találkozás természetesen meghittségevel ki-ki a maga rendje szerint, de mind egyformán fontos és kihagyhatatlan részt vállalunk.

GERÉB MIKLÓS

FIRKA

Egyenlőség

Adorjáni László rajza

ETÜDÖK BIBLIÁRA (II.)

Thanatosz megkopott dicsősége

Pál, a remélt eredmény érdekében, saját bevallása szerint „zsidónak zsidóként, görögnek görögként” érvelt, korinthusinak tehát értelemszerűen korinthusiként.

Képzett, tájékozott ember lévén, tökéletesen tisztában volt vele, milyen mitikus tisztelet övezte köreikben a ravasz SZISZÜFOSZ-t, városuk „alapítóját” (ma úgy mondanánk díszpolgárát), aki a reá jellemző fondorlattal tette cselekvéséptelenné THANATOSZ-t, a szárnyas, fekete angyalt, HÁDÉSZ alvilág-isten „asszisztensét”, minek következtében az nem tudta levinni az elhunytak lelkét a mélybe, megbénítva az egész gyászos apparátust. Még ha csak ideig-óráig is, hiszen a dolgok visszanyerővén „természetes” rendjüket, Sziszüfoszt végül mégiscsak megbüntették tettéért az alvilágban: ha igaz a szóbeszéd, azóta is egy hatalmas kötömböt görget felfelé egy meredek hegyoldalon, és már-már felér a tetőre, amikor... a többi tudja. Hiába, Thanatosz erősebb – mondogatták a korinthusiak, de azért igencsak kidűbítették a mellüket Sziszüfosz legendás ravaszága hallatán, mely maga lett a szóbeszéd, illetve a „trendi” ideál.

Nos, úgy tűnik, ezen a ponton próbált fogást találni a korinthusiakon tarzusi Pál, aki maga sem volt híján némi talpraesettségeknek, persze a maga módján.

„Thanatosz, hol a te híres-neves fullánkod?” – hangzott, buzgón ecsetelve a korinthusiaknak, hogy akit figyelmükbe ajánl, az nem csak alkalmilag győzedelmeskedett. És övéké is lehet, ha akarják, csak át kell állítaniuk a „váltót” a lefelé vivő pályáról a magasba ívelőre. És ezzel töröltetik Sziszüfosz büntetése is...

Aztán századok jöttek, századok mentek, és ha elhangzik is olykor Testvérem a tátongó sírok fölött tarzusi Pál híres szónoki kérdése, némileg talán hiú reményt ébresztő, sajátos magyar átültetésben, azért ne feledjük: egyszer fölöttünk is elmondják majd. Am, akit Thanatosz VÉGLEGES legyőzője személyében kaptunk, KÁRPÓ-TOL bennünket MINDENÉRT.

Csak a váltót el ne feledjük újra átállítani, ha netán Sziszüfosz módjára előlről kellene kezdenünk mindent... Mert hogy ilyen is lesz. Nem is egyszer...

Kinek nem inge, persze, ne vegye magára!

MUHARI ISTVÁN

GYÁSZJELENTÉS. „Ama nemes harcot megharcoltam, futásomat elvégeztem, a hitet megtartottam, végzetre elítélte nekem az igazság koronája, amelyet megad nekem az Úr, az igaz bíró ama napon; de nemcsak énnekem, hanem mindazoknak is, akik várva várják az ő megjelenését.” 2Tim 4,7-8

Az Aradi Református Egyházmegye vezetősége megrendült lélekkel és fájó szívvel tudatja, hogy szeretett szolgatársunk a Krisztusban, nt. **SERES GÉZA** esperes, angyalkúti lelkipásztor, életének 58. esztendejében tragikus hirtelenséggel visszaadta lelkét Teremtőjének. Szeretett testvérünket és barátunkat az egyházmegye saját halottjának tekinti.

Porsátorát október 23-án, az egyházkerület, az egyházmegye és a gyülekezetek képviselői az angyalkúti református templomból kísérték utolsó földi útjára és helyezték végső nyugalomra az angyalkúti temetőben.

A vigasztaló Isten árássa ki kegyelmét a gyászoló családra, szeretteire és a néhai testvérünk által pásztorolt gyülekezetekre.

MÓDI JÓZSEF esperes, **VENTER MIKLÓS** főgondnok

NAGYVÁRADON TARTOTT KIHELYEZETI KÖZGYŰLÉST A PARTNERHILFE SEGÉLYSZERVEZET. A Királyhágómelléki Egyházkerület (KRE) látta vendégül a németországi protestáns egyházak **Evangelische Partnerhilfe** nevű segélyszervezete idei, kihelyezett közgyűlését, október 18-19-én. A német protestáns lelkészek önkéntes adományaiból gazdálkodó szervezet a közép-

kelet-európai posztkommunista országok evangélikus-református egyházainak megsegítését tűzte ki célul 1993-ban.

A bővített közgyűlés nyitányként **Csúry István** püspök köszöntötte a németországi vendégeket, és az erdélyi testvéregyházak képviselőit, köszönetet mondva a német testvérek évtizedes törődéséért, példáulértékű segítségéért.

A segélyszervezet kuratóriuma, dr. **Hermann Schaefer** elnöklésével áttekintette az erdélyi történelmi protestáns egyházak jelenlegi helyzetét, melynek rendjén a KRE püspöke és testvéregyházainak küldöttei átfogó tájékoztatást nyújtottak a romániai egyházi és társadalmi helyzetről.

A Partnerhilfe kuratóriumai tagjai, a két-napos értekezlet végén további támogatásukról biztosították egyházainkat.

BOCSKAI-EMLEKÜNNEPÉLY MEZŐTELEGDEN. Október 16-án, a Bocskai-szabadságharc nyitányát jelentő álmosdi-diószegi csata 406. évfordulója alkalmából, az újonnan alakult Bocskai István Társaság tartott emlékünnepélyt a község református templomában, **Sárkány Viola** egyesületi elnök kezdeményezésére, **Szoboszlai Gáspár István** helyi lelkipásztor irányításával. Az ünnepi istentiszteleten **Tőkés László**, volt püspök hirdette Isten Igéjét.

Bocskai István fejedelemről Sárkány Viola tartott előadást, majd **Kaiser Ernő** laudációja kíséretében **Bura Lászlónak**, a szatmárnémeti Kölcey Líceum volt igazgatójának adta át a Társaság kitüntetését. A nap másik díjazottja, **Makovecz Imre** építő-

művész személyesen nem tudott részt venni az emlékünnepélyen.

Az ünnepi műsor keretében **Meleg Vilmos** színművész szavalatai, valamint **Antal Imre** és **Ágnes** csikszeredai művészpár „énekmondásai” hangzottak el.

ÜNNEPÉLYES ESKÜTÉTEL ÉS BEIKTATÁS A BIHARI EGYHÁZMEGYÉBEN. Október 12-én a biharvajdai református templomban került sor az új egyházmegyei vezetőség ünnepélyes eskütételére és beiktatására. A Közgyűlés áhitattal kezdődött, **Kerekes József** lelkipásztor szolgálatában, aki az Ef 4,20-28 alapján hirdetett ígét. A számbavételt követően **Szatmári Gergely Elemér** beszámolójából megtudhattuk az újonnan megválasztott előjárók névsorát. A beiktatási ceremóniát követően **Miklós Ferenc** esperes megköszönte mindazok munkáját, akik az egyházmegye korábbi vezetőiként az elmúlt évek során sokat tettek az Egyházmegye református közösségéért.

TÓTH ZSIGMOND

Leteszik az esküt az újonnan megválasztott tisztségviselők

Kitüntetés az egyetemalapítóknak

Schmitt Pál személyében jeles vendége volt a nagyváradi magyarságnak október 20-án. A Magyar Köztársaság elnöke volt a díszvendége a Sulyok István református Főiskola hűs, és a Partiumi Keresztény Egyetem (PKE) tíz éves jubileuma alkalmából, a Várad-újvárosi református templomban megtartott ünnepségen.

A jubileumi ünnepségen **Csúry István**, a Királyhágómelléki Egyházkerület (KRE) püspöke tartott nyitóáthitatót, majd **Tőkés László**, a PKE elnöke szólalt fel. „Az Ön mostani jelenléte, az éltében-holtában hűséges Márton Áron püspök példájának és szellemének Ön általi felelevenítése együttesen mind azt a célt szolgálják, hogy hitünkben és magyarságunkban megálljunk rendületlen, és nem engedve az álságos

‘multikulturalitáshoz’ hasonló politikai divatok, valamint a kisebbségi opportunizmus tetszetős és jól jövedelmező látszatai kísértéseinek, a Magyar Nemzeti Együttműködés Rendszerébe bekapcsolódva: rendezzük sorainkat, vívjuk ki jogainkat, szerezzük meg önrendelkezésünket. A határok fölötti nemzetegyesítés a magyar nemzeti integráció politikáját jelenti az európai integráció egyetemes összefüggésében. Ezért fáradozunk idehaza – és emellett szálltunk síkra Brüsszelben és Strasbourgban” – mondta az egyházkerület volt püspöke.

Schmitt Pál beszédében Széchenyi gondolatát idézte: „Minden nemzet a maga nyelvén lett tudós.” Kiemelte: a Sulyok István Főiskola, azt követően pedig a Partiumi Keresztény Egyetem megalapításával a

határmentén élő magyarság új lehetőséget kapott saját értelmiségének kinevelésére.

Az ünnepség során az államfő a Magyar Köztársaság Emlékérmével tüntette ki a PKE alapítóit: **Tőkés Lászlót**, **Tempfli Józsefet** volt katolikus megyéspüspököt és **Tolnay István** tanügyi előadótanácsost, majd **Tőkés László** adta át **Schmitt Pálnak** az Egyetemi Jubileumi Emlékérmét, míg **Kovács Zoltán**, egyházkerületi főgondnok a Várad-i Biblia hasonmás kiadását nyújtotta át az államfőnek.

Az alkalmi beszédekét követően a Sapia és a PKE képviselői az erdélyi felsőoktatási stratégia megalkotásáról szóló szándéknyilatkozatot írtak alá. Az ünnepséget **Böcskei László** római katolikus megyéspüspök áldása zárta.

Harangszó

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Gyülekezeti Lapja
ISSN 1221 - 8323
Megjelenik kéthetente. Ára 1,50 lej.

Felelős szerkesztő: Fábrián Tibor. **Olvasószerkesztő:** Babes Ardi Erika. **Tördelőszerkesztő:** Kraftsikné Petrikó Ildikó. **Külmunkatársak:** Balázsné Kiss Csilla, dr. Csohány János, Kupán Árpád, Ifj. Koszta Endre, Orbán Levente, Tóth Zsigmond. Szerkesztőség és levélcím: Harangszó, 410001, Oradea (Nagyvárad), str. Moscovici (Szilágyi Dezső u.) nr. 14. Tel.: 0259/416-067. E-mail: harangszo@yahoo.com. Honlap: www.kiralyhagomellek.ro, http://harangszo.blogspot.com A terjesztés a felkészítési hivatalokon keresztül történik. A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség álláspontját tükrözik. Kéziratot nem örzünk meg és nem küldünk vissza. Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szenci Kertész Ábrahám nyomdájában. Felelős vezető: Wagner Erik.